

SAMMANFATTNING

Fiskefartyget KARLSÖ var på natten, den 5 juni, på resa till hemmahamnen Hönö. Under den innevarande arbetsveckan hade de två besättningsmännen bedrivit trålning nattetid i Skagerak och Kattegatt. På bryggan höll den ena av de två besättningsmännen vakten ensam, medan den andra var nere och vilade i sin hytt. När fartyget närmade sig land slumrade besättningsmannen på bryggan till. Strax därefter kl. 00.57 grundstötte fartyget utanför västra Hönö ungefär 35 meter från land.

Fartyget blev stående hårt på grund utan möjlighet att komma loss för egen maskin. Sjöfartsverkets flyg- och sjöräddningscentral (JRCC), Transportstyrelsen, och Kustbevakningen blev informerade nästan sex timmar efter att grundstötningen hade inträffat, då besättningen hade börjat få problem med att hålla undan inläckande vatten i lastrummet. Under morgonen anslöt andra fiskefartyg samt fartyg från Kustbevakningen och Sjöräddningssällskapet. KARLSÖ drogs flott ungefär elva timmar efter grundstötningen av ett assisterande fiskefartyg och kunde gå till kaj för egen maskin.

Olyckan orsakades av brister i övervakningen av navigeringen som föranleddes av ett uppbyggt och kritisk sömnunderskott hos den vaktgående.

En bidragande orsak var att arbetet i sig och besättningsantalet medförde att den som gick vakten under överfarten gjorde det ensam under natten. Det som bidrog till detta var att det togs ett beslut att fartyget skulle gå mot hemmahamn på torsdagskvällen efter en lång arbetsdag med begränsad möjlighet till vila, i stället för att ligga kvar några timmar i Skagen för vila inför överfarten hem.

En bakomliggande orsak till att vakten var ensam under överfarten nattetid var att besättningen ombord på fartyget huvudsakligen hade anpassats till det fysiska arbetet avseende typ av fångst, och inte till säkerhetsmässiga förutsättningar för vakthållningsrutiner eller vila.

En brist på systemnivå är att arbets- och vilotid är oreglerat för egenanställda fiskare.

De ekonomiska och konkurrensmässiga begränsningarna som fiskeribranschen står inför motverkar också till viss del att besättningen utökas vid den här typen av fiske.

Säkerhetsrekommendationer

Transportstyrelsen rekommenderas att:

- Vidta åtgärder för att vid tillsyn säkerställa att fiskefartygens vakthållningsrutiner är i enlighet med gällande regelverk. (RS 2021:03 R1)

Ägaren i form av redare rekommenderas att:

- Vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att information om att underrätta berörda myndigheter i samband med grundstötning finns ombord och att besättningen känner till den. (RS 2021:03 R2)

Vilotidsreglernas tillämpning på yrkesfiskare

Enligt haverikommissionen talar tydliga säkerhetsskäl för att bestämmelserna om vilotid i lagen (1998:958) om vilotid för sjöman utsträcks till att omfatta även fiskare som är egenföretagare. Då regeringen så sent som för knappt två år sedan tagit ställning i frågan och avvisat en förändring av regelverket riktar inte haverikommissionen någon formell säkerhetsrekommendation till regeringen. En kopia av slutrapporten översändes till regeringen för kännedom.